

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na uravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GOPIČ. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 652.841.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti).

Pomorska bitka?

NEW-YORK 14. Brzobjavka iz Manile poroča, da je admiral Train danes popoldne prejel iz Saigona brzobjavko, glasom katere je ruska lazaretna ladija »Orel« včeraj zjutraj z mnogimi ranjenci dospela v Saigon.

V kitajskem morju.

LONDON 14. »Daily Mail« je zvedel iz Hongkonga, da sta glasom nekega poročila pristaniškega nadzlednika v torek po noči dva japonska križarja v južni smeri in brez luči pasirala predgorje Rok, južno od Hongkonga.

TOKIO 14. S cesarsko odredbo je na otokih Pescadores proglašeno obsedno stanje. Glasom ukrepa vojne mornarice se osuje v Mako pomorsko sodišče.

AMSTERDAM 14. List »Telegraf« je prejel od svojega dopisnika iz Batavije brzojavko, v kateri se glasi: Do sedaj se ne potrjuje, da bi se bilo japonsko brodovje pojavilo ob obali Košinske. Ruski križarji so se včeraj približali Saigону. Nizozemska eskadra križarji pri otokih Anambas in Natunas. Blizu Banke ni bilo nobene ruske eskadre. Poročilo glede ladije za premog »Hindu«, ki je na Bilitonu vkrcala premog, ne more biti resnično, ker ni tamkaj nobene zaloge za premog. O ruskih oklopnjakah nisem zvedel nič novega.

LONDON 14. »Reuterjev biro« poroča danes iz Labuana: Križar »Raleigh«, ki je dne 10. t. m. dospel semkaj, je odplul danes proti severni smeri, kam, ni znano.

Japonske želje.

LONDON 14. »Daily Telegraph« je zvedel iz Tokija: Govornica, da se je sedem japonskih ladij pogreznilo, se uradno prekličeje kakor neresnična. Bivši ministerski predsednik Okura je na nekem pogovoru izjavil, da se mora Rusiji na skrajnem vzroku odtegniti vse strateške ugodnosti in da se jej ne sme dovoliti, da bi smela imeti brodovja blizu kitajskih in japonskih obal. Port Artur, Vladivostok in otok Sahalin bi morali priti zopet v posest Japonske, kateri pripadajo ti kraji po starodavnem pravu.

Boji na fronti v Mandžuriji.

TOKIO 14. (Reuterjev biro.) Neko uradno poročilo se glasi: Oddelek japonske vojske je na svojem prodiranju proti zapadu preko Fušuna in Haitenga zadel na sovražnika ter ga dne 12. t. m. pri Erhaoli, 7 milj vznožno od Ingšana, pobil. Sovražnik je imel en polk pehote, šest sotnij konjenišva in 4 tope.

Japonske čete so zasedle Čangčik, približno 19 milj vznožno od Ingšana, dočim se

je sovražnik ob neprestanih bojih umaknil v smeri proti Haitengu. Od 11. t. m. se sovražnik malo po malo umika na kirinski cesti. En del se še nahaja pri Basinšanu. V okrajih Šagtu in Fakumen ni nikake spremembe izvzemši spopadov med konjeništvom.

Dementi.

HAAG 14. — Ni nizozemsko-indijski vladi, ni japonskemu odposlanstvu ni dospel nikako poročilo, da bi se bila pri otokih Anambas vršila pomorska bitka. Glasom nekega uradnega že prej doselega poročila je pričakovati, da rusko brodovje kmalo zapusti indijske vode.

TOKIO 14. (Reuterjev biro.) Oddelek vojne mornarice je objavil, da je poročilo o pomorski bitki blizu Singapore, neosnovano.

PETROGRAD 14. (Petrogr. brz. agentura.) Brzobjavno poročilo došlo iz New-Yorka, češ, da je lazaretna ladija »Orel« z velikim številom ranjencev dospela v Saigon, ni točno glasom proizvedovanj generalnega štaba vojne mornarice. Ladija »Orel« je res dospela v Saigon, toda brez ranjencev.

Ogrska zbornica.

BUDIMPEŠTA 14. Zbornica je razpravljala o retorzijskem predlogu poslanca Eötvösa. Grof Stefan Keglevich (liberalne stranke) je ob ponovnem vinarjem ugovarjanju levica branil postopanje liberalne stranke od dne 18. novembra 1904. ter je naglašal, da so možje, proti katerim je naperjen predlog, storili le svojo dolžnost.

Govornik je konečno označil predlog posl. Eötvösa ne le za nepotreben, ampak tudi za netakten. (Ugovor na levici). Ministerski predsednik grof Tisza se je izrazil v enakem smislu ter naglašal, da nima predlog nikaškega smisla, ker je vlada že podala svojo demisijo. Ministra predsednika je levica večkrat z viharaimi mejkici prekinila.

Brzobjavne vesti.

Romunska zbornica.

BUKAREŠTA 14. Zbornica je včeraj soglasno z 81 glasi vsprejela proračun za prihodnje finančno leto.

Angleška kraljeva dvojica v Sredozemskem morju.

PALMA 14. (Reuterjevo poročilo). — Kralj in kraljica bosta obiskala kraje Soller, Deyo, Miramar in Valdemosa ter se zvečer povrneta semkaj. Princezinja Viktorija in danski prinč Kristijan sta napravila izlet v okolici Palma.

Iz Makedonije.*

SOFIJA 14. Podrobnosti o krvavih činih grških ustašev v Zagoričanih, so provzročili med prebivalstvom in med novinstvom

največe razburjenje. Del novinstva zahteva, naj vlada podvzame energične korake za varstvo bolgarskega elementa v Makedoniji. Šušijo se glasovi, ki zahtevajo, naj se rabijo represalije nesproti Grkom živčim v Bolgariji. Makedonsko novinstvo pozivlja na krvavo povračilo.

Cerkvene reforme na Ruskem.

PETROGRAD 14. Poročilo listov, da so odgodjene cerkvene reforme, je, kakor se od zanesljive strani zatrjuje, resnično. Pobedomosev je predlagal carju, istočasno z načrtom glede sklicanja sinode, ki se ima posvetovati o cerkvenih reformah, potem glede sklicanja »Zemškega Sobora« in volitve patriarha, nastopno resolucijo: Odobrujem; želim cerkvi cvetočo dobo v njenem novem položaju. Ne smatram pa za času primerno, da se skliče »Zemski Sobor«. Car odobruje, kakor se zatrjuje, to resolucijo.

† Grof Bardi.

PARIZ 14. Kakor brzobjavljajo iz Mentone, je tamkaj umrl grof Bardi v 54 letu starosti.

Nevesta nemškega prestolonaslednika.

CANNES 14. Vojvodinja Cecilija Mecklenburg-Šverinska, nevesta nemškega prestolonaslednika, je odpotovala danes v Nemčijo.

† Josip Juraj Strossmayer.

Strossmayer in Istrani.

Glasilo istrskih Hrvatov »Naša Sloga« beleži v svojem srčno krvjo pisanem nekrologu, kako so istrska »Bratovščina«, »Družba sv. Cirila in Metodija«, »Dijaško podporno društvo« in večina drugih manjih društev uživala neprestano dobrote iz Strossmayerjeve darežljive roke. Pisec nekrologa je rekel pokojni biskup pred par leti: »Vam Istranom ne morem odbiti nobene prošnje, ker vem, da ste velike sirote, da vas tlačijo od leve in desne, a vi se vendar junaški upirate svojemu sovražniku. Bog blagoslovi vaše in vaših tovarišev delo za rešenje naših istrskih bratov.«

»Naša Sloga« javlja tudi, da je Strossmayer prijateljski občeval do njihove smrti z dičnimi istrskimi veljaki: Dobrilo, Šterkom in Vitezićem.

Puljsko glasilo zaključuje svoj nekrolog: Slava Tebi, ki si v svojem srečnem nosil žarko ljubezen do vseh slovanskih bratov! Slava Tebi, ki si branil izmučeni svoj hrvatski narod toliko pred drugimi narodi, kolikor pred kronanimi glavami! Slava Tebi, ki si častno raznesel ime svojega naroda po vsem krščanskem svetu! Slava Tebi, Strossmayer, dika naša! Časten Ti spomin, dokler bo le en Hrvat! Večna slava Jurju Strossmayerju!

* * *

— In kjer je malopridnež zadavil svetlo jej mater, je pripomnil Prodanic.

— Ubil Bog njega in vse Horvate! je dodal Gregorović.

— Ne vem, ali govorijo tako, je zganil Kačić z rameni. Torej Paližna pod Novigrad, a mi za njim, leteči za njegovimi stopinjami, kakor gre val za valom. Ali on šuk v grad, a mi: stoj pred gradom in gledi.

— Kakor tele v nova vrata, je li? Ha! Ha! Ha! se je spustil Prodanic v smeh.

— E, prav si rekel, se je nasmehnil Kačić, ravno tako, kakor tele v nova vrata, ker, da veste, Novigrad se dviga v zrak kakor božji prst, do katerega ti treba Jakobove lestve. Knez Ivan je rekel: Nič, nič otroci, sedite, glejte kakor psi, da se volk ne izvleče iz jame po kopaem. Za morje vam ne treba skrbeti. Tam razpenjajo mrežo drugi ljudje, in jaz naj sem kriv, ako ne bo ta vražji križer v tednu dnij capljav v mreži kakor živa trska. In res, kakor je rekel, tako je bilo. Ni še mesec dnij izmenil solca, brate dragi, priplavale so pod Novigrad

Dunajski Hrvatje Strossmayerju.

Hrvatska društva na Dunaju: »Hrvatsko pripomočao društvo«, »Hrvatsko akademsko društvo«, hrvatsko akademsko mačevalaško društvo »Svačić«, hrvatsko katoliško društvo »Hrvatska« in hrvatsko akademsko društvo »Jadranc« prirede danes v dvorni cerkvi sv. Avgušтина mašo-zadušnico za velikega pokojnika.

Sožaljška praškega župana.

Pražki župan dr. Srb je odposlal »Klubu hrvatskih poslancev v hrvatskem saboru« nastopno brzobjavko: V sled sklepa mestnega sveta kraljevega mesta Prage, ki se je zbral v izredno sejo, izražam spoštovanemu klubu poslancev bratskega hrvatskega naroda in vsemu narodu Hrvatske najodkritosrčnejše sožalje povodom smrti velikega Slovana, plemenitega škofa Josipa Jurja Strossmayerja, častnega meščana mesta Prage. Naj svetle ideje, ki jih je pokojni mecen obvaroval in branil do zadnjega diha, postanejo posvečena zapuščina vsega in krvni ljubezni združenega Slovanstva!

Hrvatski jezik v cerkvenih obredih pod škofom Strossmayerjem.

Kako je veliki škof ljubil in n goval hrvatski jezik vidi se tudi odtod, da ga je skušal uvesti tudi tam, kjer se istega nikjer na drugih krajih ne poslužujejo. Tako je uvel pri službi božji, da se v vsaj djakovski škofiji čita list in se poje evangelij na hrvatskem jeziku; zakrament sv. krsta, ženitve, sv. poslednjega olja se obavljajo na hrvatskem jeziku.

Šolski ravnatelj Lapajne uradno upokojen.

S Kranjskega, 14. aprila.

Ravnatelja meščanske šole v Krškem so uradno upokojili, torej ne na njegovo prošnjo, ampak proti njegovi volji. In to iz posebnega vzroka, ki povzdiga ta dogodek iz okvirja osebnega pomena do splošno načelne važnosti. Za osebo Lapajeta, ali tu se z osebo hoče zadati udarec naši stvari in če se Slovenci odločno ne upro, ustvarjen bo zelo nevaren prejudic, ki bo e. kr. dež. šolskemu svetu dajal uverenje, da ta korporacija sme in more kar hoče, ko gre za importacijo Slovincem sovražnih tujincev in potom tega z infiltracijo tujinstva na polju našega šolstva — za ponemčevanje našega naroda v osrednji pokrajini Slovencev.

Znano je slovenskemu svetu, da naš narod še nima niti ene slovenske šole, torej šole, ki je za srednji stan silno potrebna. Imamo pa že več nego 30 let zelo ugodne šolske zakone za Kranjsko in Goriško deželo

ladije kakor ogromne race. Poslal jih je bil dožd beneški, ker ga je bil kralj Šišman v imenu božjem zaprosil za to.

— He! He! Ni čudo! se je zasmel Prodanic, Marija je mlada! Odkar ni videla solca, tudi ne moškega, a Šišman je tudi mlad. Kaj čete, kralji so istotsko kakor mi drugi ljudje. Ej, Agata, svetnica vražja, da si ti taka Marija, da nisi gledala že toliko koledarjev, odrezal bi si za to vse zlate gumbce svoje obleke.

— Pa idi in izgini, mladi gospod, mu je odrezala naglim jezikom Agata; ne prosim te jaz ne zlatih gumbov, ne tvoje ljubezni.

— Hop! je prasnil Ivanić v smeh, ta ženska bije z jezikom kakor s koprivo. Predi, Kačić, predi!

Mi torej s kopnega, Benečani z morja, stisni, pehaj, goni. Sedaj je Paližni postajalo tesno, kajti niti v sanjah ne bi bil pričakoval, da mu Benečani z morja stisnejo meh.

(Pride še).

PODLISTEK.

178

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoce. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. C. — 6.

— Gladni, žejni! Ha! Ha! Ha! se je zasmel Prodanic od sres, pa tudi ženskih glav ni bilo v gradu? Na zdravje! Toči Agata, užejal sem se od samega poslušanja. Hvala Bogu, da me ni bilo tamkaj, jaz nisem rojen za post. Iz mene ne bo nikdar samostanec.

— Kaj nisi tudi ti pal pri Gorjanu v razbojniško mrežo, ga je vprašal Isovici, pomiziknivši Prišlino, ki je na to čudno pogledal mladeniča iz-pod očesa.

— Mr, je besedel Prodanic, vrag ga vedi, kako je te. Pri Gorjanu so mi ti prokleti stopali na noge; druge so odvedli na vrvi, mene pa so pustili na svobodni poti. Pod Gričem sem bil padel v njihovo zanjko,

ali zopet so mi rekli: Potuj brez sledi. Nikakor me nočejc.

— Menda se boje tvojega junaštva, mladi gospod, je zarezal Grga iz pod brk.

Mladenič je zagrel do vrh glave, posegnil po držalu meča, ali obmolnil je in je le z očesom ošnil Prišlino.

— Ej, Agata! se je zadrž Gregorović skozi hripav smeh, ali je mladi gospod Prodanic junak, a ti, sestra vsakogar, bi mogla vedeti to.

— Kaj tebe briga to, gospod, otrsela se je ženska na rdečenosoga svata, ako je, je. Tvoj nos mu ne bo svetil.

— Sedaj imas, Zagorče, se je zasmel Isovici, sedaj te je potegnila za staro brado; ne kreši svojim zlobnim jezikom, da ti iskra ne zapali nosa, marveč pusti, da nam Kačić pripoveduje dalje. Reci, brat, kako ste izvedili kraljico iz tistega prokletega gnezda Novigrada!

— To je bilo na kratko takole, je začel Primorec. Paližna je moral nekaj zavohati, zato nam je pustil Počitelj in gospodo, pak je hitel k vojski svoji v Novigrad, kjer je čuval svetlo gospo pod ključem.

glede ustanovljanja teh učilnic. Na podlagi teh zakonov je bila vlada in so bile šolske gosposke dolžne, da bi nam bile v teku 30 let ustanovile v teh dveh deželah vsaj kacic deset teh učilnic. Toda ti faktorji niso storili svoje dolžnosti. Le v Krškem, kjer je sicer malo mladine, so ustanovili tako šolo za dečke. Toda še ta je bila (še tudi le za slovenske otroke) n e m š k a, ker je darovalec šolskega poslopja tako želel! Vlada mu je seveda rada u-tregla, tista vlada, ki se tedaj ni ozirala na § 19. drž. temeljnih zakonov in se dandane — tudi ne ozira nanj! Pa tudi ne na zdrava pedagoška načela!!

Med slovenskimi učitelji se je ravnatelj Lapajne že pred 30 leti vnel za šolski napredek na narodni podlagi. Potezal se je pa očitno za meščansko šolo. Na Kranjskem je bil on prvi učitelj, ki je dostal izpise za to kategorijo šol. Toda ti izpisi mu ne bi bili nič hasnili, ako bi bil čakal, da vlada ustanovi kako slovensko meščansko šolo. Ni mu preostajalo drugega, nego da je zaprosil za mesto na nemški meščanski šoli v Krškem. Pa zakaj tudi ne? Mestecce z okolice je slovensko, otroci in starši tudi. Nemški učni jezik ga je sicer plašil, toda opisal ga ni. Ako se slovenski učitelj le trudi in trudi, že ubije z veliko potrepljivostjo, z najboljšimi metodami in s pomočjo materinščine v teku let precej nemščine slovenskim otrokom v glavo. Ko se je pred 26 leti otvorila šola na Krškem, bilo je vstopilo prvi dan le 12 učencev. Kako naj učitelj iz takega števila napolni v dveh letih dva razreda in v treh letih tri razrede?! Kje vzeti le nekoliko otrok, zmernih nemščine?! Šole v okolici so bile in so še — kar je čisto naravno — slovenske. Iz takih šol ni možno rekrutirati nemščine zmernih otrok. Treba je bilo umetnosti, vztrajnosti, da se je v teku let nemška šola napolnila. Napolnila se je s slovenskimi otroci, za katere je večja izobrazba v nemškem jeziku sicer mučna, toda vendar le koristna, seveda po pregovoru: »Boljša bobova slama, nego prazne jasli«.

Toda Nemci in nemškutarji, ki jih je od nekdanj vse polno med Slovenci in katerim se še pod vsako avstrijsko vlado preveč dobro godi, ne privoščajajo zavednemu Slovenceu niti »bobove slame«. Ko je ravnatelj Lapajne pred 26 leti prišel v Krško, pisala je »Laibacher Schullzeitung«: »Man hat in Garafeld den Bock zum Gärtner gemacht«. (Na Krškem so napravili kozla za vrtaarja). In ravnatelj Lapajne je imel težko stališče valed tega. Njegov predstojnik je bil nemški ustavoverec. Ko mu je na priliko narodni okrajni šolski svet dovolil prvo kvinkvenijo, mu je ta ni hotel nakazati, rekši: »Wenn es Ihnen nicht recht ist, geben Sie mich in den »Slovenski Narod«. Nastopila je potem Tasfljeva in Winklerjeva doba in bilo je nekoliko boljše za Slovence na Kranjskem. Pa prišli so zopet slabši časi. Vlada je začela silno skrbeti za nemško šolstvo na Kranjskem. Kjer je bilo le nekaj nemških otrok, ustanovljala se je zanje nemška šola, v katero pa so je mali slovenske otroke, ker je bilo nemških premalo. Take na pol nemške šole so smatrali potem za pravo nemško posest, ki jo je bilo treba skrbno čuvati. Za kacic 30 nemških šol na Kranjskem n. pr. nastavljena sta dva nemška okrajna nadzoraike, dočim mora slovenski nadzoraike nadzorovati do 60 šol. Tudi krško nemško meščansko šolo so smatrali nemški politiki za pristno nemško posest. Ta postulat je bilo čitati vsaj pred leti v takozvanem »binkoštnem programu« avstrijskih Nemcev. V tem programu se je povdarjalo, da mora meščanska šola v Krškem priti v nemške roke.

In naša vlada, ta ljuba avstrijska vlada, ta mačeha narodu slovenskemu je tudi to pot ostala zvesta svoji naravi naše — mačeha, in je storila svojo, da bo vstreženo pristiatu Nemcev. Pošiljala je v Krško hude Nemce in nemškutarje kakor nadzoraike (prof sorje: Knappitsch, Benda, Pr. ft. Belar). Tiso učitelje stiskali in stiskali asjveč radi tega (to trdimo smelo), ker so bili učitelji (Lapajne, dr. Romih, Basljaj). In nič niso obiasli tem poslednjim šteje v prilog, da so tudi dosegali takih vspehov, kakoršni so sploh možni pri slovenskih otrocih kmetskih in ubogih staršev, otroci, ki morajo premagovati velike t žave, če se rabijo nemške knjige in nemški učni jezik. Med meščanskimi učenci pa je bilo tudi takih, ki so bili drugod odpuščeni, zbog česar so v Krškem iskali zavetja in tudi našli. Kljub temu je šola v teku let vzgojila veliko učencev. Ti so sedaj v lepih službah in

pri dobrem kruhu in so hvaležni nekdanjim učiteljem. Dva sta celo postala njim tovariša na zavodu. Vsi učenci so hvaležni tem učiteljem, le navedeni nemškutarški nadzoraike ne. Ti so imeli predsodke, ali pa čudna navodila od svojih višjih. Kajti mislili so v svoji nazaupljivosti, da krški meščanski učitelji vzgojujejo svoje učence v slovenskem narodnem duhu. Ti ljubi Bog, saj je na viših mestih takih mož, pri katerih je največa zamera, ako si jih slovensko ogovoril. In potem je že obojeno vse troje delovanje in nehanje. (Pride še.)

Rusko-japonska vojna.

Trst, 14. aprila 1905.

Šanse flote Roždestvenskega v artilerijskem boju v bodoči pomorski bitki.

(Dopis iz strokovnjaškega peresa.)

Iz mojih dosedanjih razmotrivanj je razvidno, da je število onih vojnih ladij, ki pridejo do prave veljave v prihodnji bitki na morju, odločno na strani Rusov. Tu nimajo bojne ladije in oklopne križarje kakor tipe, ki igrajo odločno vlogo v bitki na morju. Vse druge ladije imajo sekundarno vlogo v veliki bitki. Tako si moramo predstavljati, da se brezoklopni križarji, ki vozijo tudi topove manjšega kalibra (12 cm in manjše), sploh ne smejo spuščati v boj z oklopnimi križarji, katerih kaliber predstavljajo povprečno topovi 10—12 cm in ki so okovani oklopom iz jekla 15 cm. O kakem boju prvoimenovanih proti bojnim ladijam z oklopom 50 cm in z artilerijo kalibra 305, 25, 23, 20, 15 cm itj. ne more biti, seveda, niti govora. Kajti brezoklopni križarji bi bili že na daljavo razstreljeni, to je popred, nego bi njihovi topovi sploh mogli dosežati oklopnega križarja ali bojno ladijo. Torej direktna boja na morju brezoklopnih križarjev proti oklopnim križarjem si niti ni možno misliti. V bitki na morju se morajo prvi sploh izogibati oklopnih kolosov s topovi težkega kalibra 20—305 cm in se ne smejo spuščati v območje njihovega ognja. Delovanje brezoklopnih križarjev se more uveljavljati le proti enakoveljavnim jim ladijam, ali torpedovkam raznih vrst. Za izid bitke na morju v obče je odločilen vspeh boja med ladijami z oklopi: bojnimi ladijami mioklopnjačami in križarji z oklopi. A za izid boja med temi poslednjimi je pa odločilen vspeh boja med oklopnjačami. Tudi izkustva ob najzadnjih dogodkih na morju so potrdila vnovič, da je moderna oklopnjača ostala kraljica orožja mornarice. In računati je, da ostane še dolgo tako.

Tudi po praktičnih poskušajah v streljanju in po zadnjih vojnih dogodkih je dokazano, da ima v artilerijskem boju proti oklopnjačam, oziroma proti oklopom še le granata iz jekla od 24 cm kalibra gori dovolj moči v to, da prebija oklope. Včeraj že smo pojasnili, da se zmoglost takega kalibra za prebijanje 30 cm debelih plošč iz jekla na oklopnjačah na daljavo nad 3000 metrov sploh popolnoma nebuje. Kajti na tako distanco predira tak kaliber le še v globino 293 cm. Top mornarice s kalibrom 20 cm nebuje delovati proti imenovanim oklopom že na daljavo 2500 metrov. Top 15 cm kalibra pa nima učinka več že na distanco nad 1000 metrov. Top s 305 kalibra pa nebuje prebijati oklop 30 cm še le na daljavo 4000 metrov. (Pride še.)

Izjava Roždestvenskega.

Inozemskim poročilom o že zapričeti pomorski bitki se v štabu ruske mornarice, kakor javljajo iz Petrograda, ne pripisuje nobenega pomena, ker se meni, da se zamore vrāiti pomorska bitka še le v nekoliko dneh. Sicer ne računajo v štabu mornarice na prvočasno poročilo Roždestvenskega o eventualni bitki, ker je admiral v neki v Singapore oddani depeši baje izjavil, da bo Rusija slišala o pogubi ruske eskadre ali pa o uničenju japonskega brodogva.

Minister Hilkov in general Balzanov.

Iz Petrograda javljajo, da je v četrtek odpotoval minister za promet knez Hilkov na Vztek inspicirat sibirsko železnico.

General Balzanov, novi poveljnik tretje armade, odpotuje za Mandžursko bojišče dne 16. t. m.

O položaju v Avstriji.

Češki deželni zbor se snide baje dne 18. maja, ali v jako kratko zasedanje, ki bo trajalo le do 27. maja. Ves program bo: konstituiranje komisij, rešenje proračunskega provizorija in poročila o delih v blaženju bode. S kakimi političnimi vprašanji — izlasti z vprašanjem sporazumljenja med Čehi in Nemci — se deželni zbor ne bo bavil v tem zasedanju. Istotako se ne predlože deželnemu zboru vladne predloge o volilnih kurijah in o spremembi volilnega reda. Te in pa imenovanje pravega odseka ostane prihranjeno za jesensko zasedanje.

Iz dejstva, da se 2. čitanje carinskega tarifa v državnem zboru prične dne 3. maja, dočim so Čehi še pred kratkim protestirali proti drugemu čitanju, sklepa praška »Politik«, da so češki poslanci že na jasnem, kakova bo situacija v deželnem in državnem zboru. Sodi se, da so se češki in nemški poslanci spoznameli v toliko, da je omogočena delavnost deželnega in državnega zbora... Če se ne posreči niti to pot Wolfu in družbi, da potegnejo nemške mase seboj, oziroma, če nemški poslanci — v slučaju, da se vsemcem to posreči — ne padejo zopet vznak... to bi bila namreč naša pripomba.

Ogrska kriza in nemadbarske narodnosti.

V danes došli nam »Information« čitamo besedo, ki je nam vedno na mislih in nam sili vedno v pero. Velika beseda je to, ki kaže na prvotni vir in vzrok sedanji krizi, ki pretresa državo ogrsko in grozi vsej skupni monarhiji. »Information« piše namreč: »Govori se, čita se, debatira se mnogo o zahtevah Madjarov nasproti skupni monarhiji. Carinsko ločenje, samostojnost ogrske armade — a vse to ni isto, po čemer streme prav za prav. Jedino, po čemer stremi ves ta narod, je raznarodenje, madjariziranje Slovanov, Romunov in Nemcev na Ogrskem.... Dualizem je razširil prepad, mesto da bi ga bil zmanjšal. Podlage za novo zdravo razmerje ni smeti iskati s koncesijami Madjarom, ampak s koncesijami nemadbarskim narodnostim. Ako se ti elementi zopet ojačijo, pa bo zopet vspostavljena zveza med Ogrsko in Cislajtanijo. Nesmisel je to, ako se hoče tem narodnostim odvzeti njihov jezik, ki te prebivalce Ogrske spaja z drugimi narodi Evrope ter jim vsiljevati jezik, ptuj in nerazumljiv vsej Evropi«.

To je tista beseda, ki je tudi nam vedno na mislih. Ali »Information« priznava, da danes »se« nima več moči za uporabo tega sredstva. Kdo je ta »se«? Ni težko uganiti to. Visoki krogi so misljeni tu. Za to je — prekasno. Kazalec na uri, ki so jo tako pridno pomagali navijati, ni možno več potisniti nazaj za več nego tri desetletja. Od zgoraj doli ne more priti več pomoč narodnostim na Ogrskem, ki so danes politično ubite po krivdi dunajskih krogov, a ki bi bile danes, ako bi bile politično in narodno živste, v najbolje protitežje brezmernim pretenzijam Madjarov. Da, v obnemoglosti nemadbarskih narodnosti na Ogrskem je neizmerna moč Madjarov, in zato tudi vir sedanjemu obupnemu stanju. Da imajo te narodnosti — ki tvorijo večino prebivalstva — recimo, le 1. četrtno svojih zastopnikov v ogrskem deželnem zboru, bila bi to krepka uзда, ki bi brzdala madjarski šovinizem. Tako število nemadbarskih poslancev bi bilo danes — da se poslužimo tiste vulgarne primere — pravo »maslo«. Le iz pomanjkanja vsacega parlamentarnega zastopstva nemadbarskih narodnosti je mogla navstati taka akutna kriza za monarhijo! To je nepobitno dejstvo, ki danes kriči »Dunaju«, koliko je grešil na škodo onih narodnosti, sebe in monarhije, ko je pomagal politično ubiti nemadbarske narodnosti na Ogrskem! A najusodnejše je, da »Dunaj« ne more več popraviti storjenega greha, ker je sam porušil možnost za to.

Toda »Information« kaže na neko drugo pot, po kateri bi mogla priti pomoč. Piše namreč: »Ker imajo narodnosti na Ogrskem v Cislajtaniji svojih bratov, naj bi se ti poslednji dali na delo. Mesto, da se kriči: »Proč od Ogrske!«, naj bi se glasilo: »Podpirajmo narodnosti na Ogrskem vzlic terorizmu, ki vlada tamkaj! Hrvatje, ki so deležni neke samostojnosti, bi mogli tudi stopiti v skejjo kakor pridruženi faktor. Namen ohranitve monarhije zahteva razvoj sil za rešenje Slovanov, Romunov in Nemcev na Ogrskem in ob enem rešenje skupne

monarhije. Oziri na Madjare morajo odpasti, ko hočejo ti monarhijo raztrgati. Podlaga za nas je — državni zbor!«

Vatikan in Kvirinal.

Iz Rima pišejo »Pol. Corresp.« nastopno: Nedavno je izišla knjizica pod naslovom: »Fiat pax!« (Bodi mir!), ki zgovorja rešitev rimskega vprašanja na podlagi status quo. Pisatelj svetuje papeštvu, naj se popolnoma odpove zopetnemu vzpostavljenju posvetne oblasti in samo zahteva, da se garancijskemu zakonu odobrenjem vevlasti pod mednarodno značaj. Razun tega predlaga pisec, naj bi se katoliki vsega sveta sporazumeli in kupili Palestino ter jo podarili papžu. V vatikanskih krogih trdijo, da omenjena knjizica ni nikakor inšpirirana od Vatikana, vsekako se ima pa smatrati kakor novo znamenje o naraščajočih stremljenjih, da bi se Vatikan in Kvirinal pomirila. Pod Leonom XIII. bi bila prišla knjizica gotovo na indeke, dočim dopušča sedanji papež popolno svobodo izjave menenja onim, ki se bavijo z pomirjenjem med Sv. Stolico in Italijo. Vsekako je to značilno, da je bilo možno obelodaniti v Rimu knjizico — ne da bi Sv. Stolica temu ugovarjala —, kjer se očitno izjavlja, naj se Vatikan popolnoma odpove pravici do nekdanjih papeževih dežel.

Domače vesti.

Smrtna kosa. Dne 12. t. m. je umrla v Kastvu gospa Anna, vdova po pok. Ivanu Kalavarišu in sestra g. državnemu posl. prof. Vek. Spinčiču. Pokojnica je zapustila mnogoštevilno družino. Naključje pa je nanese, da je prof. Spinčiča vest o smrti sestre doletela, ko je bil že na potu v Djakovo na pogreb Strossmayerjev. Iskreno naše sožalje vsej rodbini in izlasti g. poslanec Spinčiču!!

Dne 14. t. m. zjutraj je umrl v Volčah tamošnji trgovec in posestnik g. Karol Hvala. Pokojnik je bil vsikdar odločen in značajan rodoljub. Često je nanese prilika, da smo se mogli razgovarjati z njim, a vsikdar je obžaloval z živo besedo da je vsled naših žalostnih medsebojnih razmer slovenska narodna zavednost jela ponehavati. Pokojniku želimo večni mir.

Maša zadušnica. »Delavsko podporno društvo« v Trstu je naročilo za prihodnjo nadeljo dne 16. t. m. mašo zadušnico po pok. vladiki Strossmayerju. Maša se bo darovala v cerkvi sv. Antona novega ob 10. uri zjutraj, pri enem stranskih oltarjev.

Vabljeni so udje društva in sploh vsi oni, ki so oboževali velikega pokojnika, da se vdeležijo te službe božje povečane spominu velikega pokojnika.

Spremembe v politični službi. Minister za notranje stvari je poveril provizoričnemu okrajnemu glavarju v Poreču, Filipu baronu Reinlein pl. Marienburg vodstvo okrajnega glavarstva v Puli, a vodstvo okrajnega glavarstva v Poreču okrajnemu komisarju Otonu Schneiderju. Dosedanji voditelj okrajnega glavarstva v Puli, namestništveni svetovalec Ivan Conte Rossetti pl. Scander je premeščen na namestništvo v Trstu v lastnosti referenta. (Ni dvoma, da so te spremembe posledca dogodkov v Puli povodom zadnjih občinskih volitev.)

Namestnik priue Hohenlohe. O stanju g. namestaika poročajo z Dunaja, da je minolo noč prebil brez injekcije morfija in da je splošno stanje v vsakem oziru povoljno.

Novi poveljnik 55. pehotne brigade v Trstu. Cesar je polkovnika Blaža Šemua, poveljnika pešpolka Ferdinand IV. veliki vojvoda Toskanski št. 66, imenoval poveljnikom št. 55. pehotne brigade v Trstu.

Potrjena sklepa municipalne delegacije. Namestnik je potrdil nastopna sklepa municipalne delegacije: parceliranje zemljišča tab. št. 78. 530. in 578. pri sv. M. Magd. zgornji, last gg. A. Gasperšča in Ivana Preloga, se dovoljuje ob pogojih, ki jih je določil mestni stavbeni urad. — Kapelniku stolne cerkve Josipu Rota se dovoljuje mirovina 2400 K.

Volilni shod. Členi »Delavskega podpornega društva« so uljudno naprošeni, da se udeležijo volilnega shoda, ki se bo vršil kakor že naznanjeno — v nedeljo, dne 16. t. m. ob 10. uri predpoludne v društvenih prostorih, ulica Galatti št. 18. I. nadst.

Obštni zbor »Delavskega podpornega društva« bo dne 7. maja t. l. ob 4. uri popoldne v »Sokolovi« dvorani (»Narodni

dom). Dnevni red: 1. Nagovor predsednika; 2. Poročilo tajnika; 3. Poročilo blagajnika; 4. Posamični predlogi in nasveti; 5. Volitev novega odbora.

Današnji koncert v »Narodnem domu«. Opozarjamo še enkrat, da se bo vršil nocoj ob 8. in pol uri v koncertni dvorani »Narodnega doma« slovenski simfonični koncert, izvajan od polne vojaške glasbe tukajšnjega 97. pešp. pod osebnim vodstvom kapelnika g. Petra Teplyja.

Virale se bodo na koncertu naslednje glasbene točke:

1. Z. Fibich: »Noč na Karlstejn«, ouvertura; 2. K. Mohr: »Tkalci«, simfonični spev (po Hauptmannovi drami); 3. A. Dvořak: »Junška pesem«, simfonični spev; 4. P. Čajkovskij: Iz simfonije patetique (VI) a) II. allegro con grazia, b) III. allegro molto vivace; 5. J. Mandel: »Čemulpo«, simfonična suita za veliki orkester a) Allegro vivace, b) Moderato molto, c) Scherzo, d) Presto. 6. F. Smetana: Ouvertura k operi »Hubička«.

Opozarjamo slavno občinstvo, da se prične koncert točno ob 8. in pol uri zvečer ter da se med posameznimi točkami ne bo nikogar puščalo v dvorano. Želeli bi bilo, da pridejo dame brez klobuka ali da ga snamejo med koncertom, da ne bodo s klobuki ovirale za njimi sedečim pogled na oder.

Tržaška občinska volilna pravica pred državnim sodiščem. Državno sodišče je včeraj v pritožbi 47 državnih železniških uradnikov v Trstu razsodilo v stvari občinske volilne pravice, v smislu, da se ni kršila volilna pravica pritožiteljev, ker se železniški uradniki ne zamorejo smatrati po § 33. statuta za mesto Trst od 12. aprila 1850, kakor državni uradniki.

»Društvo slovenskih učitelje« nam je doposlalo letno poročilo za leta od 1899. do včetega l. 1904. V letu 1904. je imelo društvo dohodkov 1071 K 27 st., in je ob zaključku računov preostalo v blagajni 65 K 89 stot. Predsednica društva je Katarina Drol, učiteljica-voditeljica v Zasipu pri Bledu, I. tajnica Janja Miklavčič učiteljica v Kranju, II. tajnica Vita Zupančič, učiteljica v Ljubljani, blagajničarica M. Marout, učiteljica v Ljubljani.

Tržaška podružnica »Slov. plan. društva« je minolo nedeljo slavila pravi triumf, kakoršnega more slaviti le društvo, ki si je v kratkem času pridobilo simpatije ne samo v Trstu, temveč tudi daleč na okoli po naših lepih kraških pokrajinah. Nedeljskega izleta v rodoljubni Klanec se je iz Trsta udeležilo do 80 izletnikov, med katerimi smo videli mnogo Čehov, kateri pristopijo — kakor čujemo — kakor člani k t. z. podružnici. Tudi krasni spol je bil prav čestno zastopan; to je bil temperament vsega izleta.

Že na kolodvoru pri Sv. Andreju je bilo pred odhodom vlaka živahno vrvenje. Ko smo v Dragi izstopili iz vozov, vzradovalo se je srce vsakega. Tako mnogo nas je bilo! Vreme in priroda sta s svojo pomladansko svežostjo živela vse izletnike, ki so s prijetnim presenečenjem zazrli slovensko kaspotno tablo naše podružnice pod stacijo draško. To je naša zemlja, to so naše krašote! Tudi kras ima svoje divnosti. Pot, ki je bilo znamenovana, vodi preko krasnih livad, vzbujenih v novo pomladansko življenje, ki klja iz vsake cvetke in vsakega bresta.

Med živahno zabavo in veselim razgovorom je čas hipoma mineval.

Vzdramil nas je — prvi strel! In pokanje iz mozarjev nam je veselo naznanjalo, da smo blizu Klanca. Okolu ovinka, na grič, kjer se dospava na glavno cesto — in pozdravil nas je prijazen Klanec odet v narodne trobojnice, med tem pa so strelji pretresali zrak in naznanjali daleč na okolo, da je prišel brat k bratu v obiske.

Pred občinsko hišo je izletnike p. z. pravil v prisrčnih besedah vrli g. župan Metlika ob velikem spremstvu občanov, ki so nas navdušeno sprejeli.

V gostilni gospoda župana in nasproti v hiši, kjer se nahaja občinski urad, so se nspolnili hipoma vsi prostori. Pozdravljali smo naše vrle člane iz Herpelj in Kozine, z Grčane, iz Slivj in celo iz Buzeta so prihitali rodoljubi, da se pobratijo z našo podružnico in stopijo v to organizacijo. Ob navdušenih govorih in lepih popevkih — osobito so se odlikovali pevci društva »Sav-

nik« — in ob prijetnih zabavah na planem, kjer je mladina v veseli razposajenosti uživala svobodo v pomladni prirodi, minil je prehitro čas in bilo je treba jemati slovo. To je za planca vedno najhujše, ker težko se je ločiti od krasne prirode in od pošteatih rodoljubnih sre. Tako je naše življenje, življenje kratkih užitkov, življenje lepih spominov!

Mesečni žarki so že poljubljali zemljo ko je v Herpeljah zaživžgal vlak.

Zaorili so iz množestvilnih grl narodnih Herpeljanov in Kozinčanov, ki so se bili v velikem številu zbrali na kolodvoru, krepki živio-klici, katerim smo se izletniki jednako odzvali. Vlak je drdral proti Trstu; vsakdo pa je poneel sabo spomine, ki mu naj lepšajo prozajeno življenje vsakdanjosti.

Na svidenje pa kličemo vsem rodoljubom, ki bivajo pod okriljem ponosnega Slavnika, na svidenje, ko poletimo na — Slavnik!!

Slika Strossmayerjeva. V založništvu Petra Sij. Jakovljeviča v Zagrebu, Jelačev trg 24. je izšla krasna slika velikega hrvatkega škofa Strossmayerja. Slika je umetniško ročno delo. Cene s po velikosti z okvirjem: 65/78 cm 18 K, 70/88 cm 22 K franko Zagreb, za gotov denar. Naročbi se ima priložiti četrtina naročenega iznosa.

»Hrvatsko pripomočno društvo« na Dunaju (L. Bauermarkt 14) javlja, da ima tudi v zalogi sliko škofa Strossmayerja, izdelano od mladega umetnika Tomislava Križmana v izvorni litografiji v barvah. — Cena slike (velikost 75/45 cm) na kartonu 4 K, na debljem papirju 3 K. Plačane na ročbe se odpošiljajo franko.

Služba cestarja je razpisana v Divači, sodbenem okraju Trst. Prositelji morajo biti zmožni slovenskega in italijanskega jezika ter morajo vsaj nekoliko znati čitati in pisati. Prošnje je uložiti do 15. maja na c. k. namestništvu v Trstu.

Umrl je v torek popoldne na poti iz Krapine v Zidanem mostu, odlični rodoljub preč. g. Luka Vavtižar, prečt v Dobrlivesi na Koroškem za otrpjenjem srca.

Desetletnica ljubljanskega potresa. S noči ob 11. uri 16 minut je minolo deset let, odkar je bil v Ljubljani in nje okolici strasen potres. Bilo je to ravno na Velikonočno nedeljo dne 14. aprila 1895.

Tatovi. V hiši št. 12. v ulici del Molin Grande, in sicer v podstrešju, stanujeta zakonska Fran in Marija Hočevar. Predvčeršnjim popoldne mej 3. in 4. uro sta bila oba zakonska zapustila stanovanje. Ko se je Marija Hočevar vrnila domov, je opazila v stanovanju velik nered, a kmalu za tem je konstatovala, da so obiskali njeno stanovanje — gospodje tatovi. Konstatovala je, da jej manjka raznih dragocenosti, 5 srečk Dombau (Bazilika) ena zlata zaponka, ena zlata verižica in trije zlati prstani.

Marija Hočevar je tekoj obvestila policijo. S policije sta šla tekoj policijski oficjal Herman in koncipist Korševani v stanovanje Hočevar, a tam sta konstatovala, da ni na vratih nikakega sledu o ulomu.

Včeraj popoldne je pa Marija Hočevar prijavila na policiji, da je našla v nekem kotu onih 5 srečk »Dombau«, o katerih je mislila da so ukradene.

DARILA.

Za Nabergojev spomenik je daroval g. Ivan Gerlace 2 K.

Za šolski odsek »Trgovskega izobraževalnega društva« je darovala družba slovenskih dijakov 10 K, ki so jih nabrali na plesu v zgoraj navedenem društvu. Lepa hvala!

Razne vesti.

Ljudsko štetje na Ruskem Glasom ravnokar priobčenega izkaza o najnovejem ljudskem štetju v Rusiji, ima carstvo 125,640 021 prebivalcev, od teh je 83,933 567 Rusov. Ostanek se razdeli na 36 raznih narodnostij, med temi je 7,991.000 Poljakov in 5 063.156 Židov. Po veri je 87.1 milijonov pravoslavnikov, 11 in pol milijonov katolikov in 13 900 000 Mohamedancev. Zan miva je statistika poklicev, 97 milijonov je kmetov in le 13.3 milijonov makm ščanov. Nadalje ima Rusija 1.2 milijon plemičev, 630.000 uradnikov, 588.000 svečnikov in le 281.000 trgovcev.

Rim šteje sedaj 480 000 prebivalcev, v tem pogledu ga prekaša Milan, ki jih ima 524.000.

Zadnje brzojavne vesti.

Rusko-japonska vojna.

Poročilo generala Lineviča.

PETROGRAD 14. (Petrogr. brz. agentura.) General Linevič je včeraj brzojavil carju: Dne 9. t. m. se je oddelek našega konjenišva bl. žal vasi Mačental. Naši izvestitelji so pretrgali brzojav ob železnici pri Čskufu in ob cesti Kaijuan Čantufu. Dne 10. t. m. so naši izvestitelji razdrli 2 brzojave blizo Kaijuana.

Pogreb vladike Strossmayerja.

DJAKOVO 14. Pogreb vladike Strossmayerja se je vršil danes o ogromni vdeležbi mnogoštavnih slovanskih udeležencev. Navzoči so bili zastopniki vlade in več mest.

Sofijsko vseučilišče zatvorjeno.

SOFIJA 14. Akademski senat je sklenil radi trajajočih dijaških nemirov do Jaljne odredbe zatvoriti vseučilišče.

Trgovina.

Borzna poročila dne 14. aprila
Tržaška borza.

Napoleoni K 19.06—19.08 —, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.50—240.30, Francija K 95.35—95.55, Italija K 95.30—95.50 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.15—117.35, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 100.30 100.63, ogrska krona renta K 97.85 98.15, italijanska renta —, —, kreditne akcije K 663 —, —, državne železnice K 657.50 —, +59.50 Lombard 88—90.—, Lloydove akcije — 661 —, —, 670 —, Srečke: Tisa K 340.——343 —, redit K 469 — do 496.—, Bodenkredit 1890 K 309.— 318 —, B denkredit 1889 K 309 — 315 —, Turške K 142.50 do 144.—, Srbake — — — —

Dunajska borza ob 2. uri pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.85	100.85
" " srebru	100.90	100.85
Avstrijska renta v zlatu	119.95	119.95
" " kronah 4%	100.50	100.50
Avst. investicijska renta 3 1/2%	98.45	98.40
Ogrska renta v zlatu 4%	118.50	118.50
" " kronah 4%	97.90	97.85
" " " 3 1/2%	89.75	89.60
Akcije nacionalne banke	1650.—	1650.—
Kreditne akcije	662.75	662.50
London, 10 Lstr.	239.90	239.85
100 državnih mark	117.10	117.12 1/2
20 mark	23.42	23.43
20 frankov	19.06	19.05
100 ital. lir	95.35	95.35
Cesarski cekini	11.28	11.28

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — Francozka renta 99.40, italijanska renta 105.20, španski exterieur 90.80, akcije otomanske banke 602.—, Menjice na London 251.35.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, Lombardi —, uničirana turška renta 89.22 avstrij. zlata renta 100.90, ogrska 4% zlata renta 100.63, Ländorban 487.—, turške srečke 138.—, parizka banka 13.09, italijanske meridionalne akcije —, akcije Rio Tinto 15.96, Trdna London. (Sklep) Konsolidiran gold 91.—, Lombardi 3 1/2% srebro 26 1/2%, španska renta 90 1/2, italijanska renta 104 1/2, tržni diskont, 2 1/2%, menjice na Dunaju —, dohodni banke —, izplačila banka —, —, Stalna.

Tržna poročila 14. aprila.

Budimpešta. Pšenica za april K 17.36 do K 17.28; rž za april K 14.50 do K 14.52; oves za april od K 13.80 do 13.82; koruza za maj K 14.2 do K 14.94. Pšenica: ponudbe srednje, povprečevane pičlo, vzdržano. — Prodaja 10.000 met. stot., nesprem njeno. Druga žita vsd žano. Vreme: lepo.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average za tek. mesec po 51 kg 43 1/2, frk. za julij 43 1/2.

New-York. (Otvor.) Kava Rio za dobove dobave, vzdržano, 5 stot. zvišanja.

Hamburg. (Sklep) Kava Santos good average za maj 3 1/2, za september 3 1/2, za dec. 37 —, za marec 37 1/2. — Vzdržano. — Kava Rio vsavrdni loco 37—38, navadna rešina 39—40, največje dobi 41—42.

Hamburg. (Sklep) Sladkor za april 27.80, maj 28.15, junij 28.15, julij 28.25, avgust 28.50, za september 26.55. Vzdržano. — Vreme: lepo.

Sladkor tuzemski. Centrifugal plus, prava K 66.50 do 68.00, za september K —, —, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concassé in Melino promptno K 68.30 do 69.31, a sept. K —, —, marec-avg. 68.30 do 6 30.

London. Sladkor iz repe surov 13 1/2, Java 14.4 1/2.

Pariz. Rž za mesec april 15.50, maj 15.50, za maj-avgust 15.50, za september december 15.— (mirno). — Pšenica za tekoč mesec 23.70, za maj 24.—, za maj-avgust 23.90 za sept-december 21.75 (mirno). Moka za tekoč mesec 30.10, za maj 30.40 za maj-avgust 30.70, za sept.-december 28.90 (mirno). Repične olje za tekoč mesec 50.—, za maj 49.—, za maj-avgust 49.50 za september-december 49.25 (mirno). Špirit za tekoč mesec 49.50 za maj 49.—, za maj-avgust 48.75 za september-december 43.50 (rdno). Sladkor surov 88° nov. 35 — 35 1/2, (n. r. r. o. bel) za tekoč mesec 39 1/2, za maj-avgust 39 1/2, za julij-avgust 50 —, za oktober-januar 34 1/2 (mirno), rafiniran 71—71 1/2, Vreme: oblačno.

Mala soba je oddati v obližju »Narodnega doma«. Kje — to se izve v upravnistvu tega lista

Išče se kovač sposoben tudi za motor na bencin in koji zna popravljati kamnoseško in kameno lomsko orodje. Ponudbe je poslati pod »Kovač« na upravo lista »Eдинosti«

Za velikonočne praznike!

Kam greš?

Grem kupit par čevljev. Svetujem ti, da greš k PIEROTU v ulico Riborgo št. 33 nasproti pivovarne »Alle tre porte«, kjer vdošbi obnavla za moške, ženske in otroke, tudi vsprejema poprave in naročbe po meri na delo in drobno. Se priporoča svojim rojakom

REHAR PETER, lastnik.

Svoji k svojim!

Dragotin Vekjet - zlatar

v Trstu, Corso štv. 47
priporoča vsakovrstne
zlatenine in
srebrnine
ter žepne ure.
Sprejema poprave
ter kupuje zlato.
Cene zmerné.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Testa št. 52 A
(v lastni hiši.)
ZALOGA:
Piazza Rosario (šolsko poslopje)

Cene, da se ni bati niti kake razsode

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Instrovanje cenik brezplačno in franko.

Tužnim srcom naznanjamo, da je naš ljubljani soprog, oziroma oče,

Karol Hvala

danes zjutraj po daljši bolezni mirno v Gospodu zaspal.

VOLČE, dne 14. aprila 1905.

Josip Dragotin, sinova.

Terezija roj. Kenda, vdova.

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohištva s strojevnim obratom

priporoča slavnemu občinstvu svojo

zalogo pohištva

prej ANTON ČERNIGOJ

Via dei Rettori št. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marezi

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Pohištvo izdeluje se solidno, trpežno in lično, in sicer samo iz lesa, posuščenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

Vsaka konkurenca je izključena. Album pohištva pošlja se brezplačno.

Prodaja se tudi na mesečne obroke.

Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

Glavni zidarski polir z dobrimi spričevali sprejme se za **Opatijo**. — Pogoj je znanje hrvaškega, nemškega in laškega jezika. — Oddala bi se mu tudi dela v akor. — Pomudbe z spričevali in zahtevno plače naj se pošlje **Filip Supančič-u, Ljubljana.**

Mladenič hiter in soliden prodajalec, vojašine prost; manufakturne in speerijske stroke več; zmožen slovenskega, nemškega in nekoliko italijanskega jezika, želi službo kakor trg. pomočnik ali magaziner, sprejme tudi drugo primerno službo v mestu ali na deželi; uči se tudi kavejari; zmožen tudi sam voditi trgovino. Prosi se, pošlji pod — Pošten — 24 — do 22 trg. mes. na upravnistvo »Edinosti«.

F. Pertot urar
TRST - ul. Poste nuove št. 9
priporoča veliki izbor ur: Omega, Schaffhausa, Longines, Tavana itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za birmo. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Čudo v ceno!
500 komadov samo za gold. 1-85.

Ena krasna zamajčeno dobro idoča precizjska ura na 36 urni tek s pozlačeno verižico 1 krasna špila s ponar. biseri, kravato, 1 pozlačen prstan s ponar. kamnom za gospe ali dame, 1 krasna garnitura gumbov iz 39, double zlata za manšete, ovrtnik in prsa, 6 platnenih žepnih rut, 1 jako lepa žepna pisalna oprava, 1 krasno žepno ogledalo v škafličici z glavnikom, 1 lepo dišeče toaletno milo, 1 vez. beležnica, 12 razglednic slavni umetnikov zadnjega stoletja, 72 angl. pisalnih peres in 395 raznih reči, ki so v hiši neobhodno potrebne. Vse skupaj z uro, ki je sama toliko vredna, stane le gold. 1-85. Pošilja na povzetje ali predplačilo.

H. SPINGARN, Krakov št. 43.
Kdor naroči 2 zavitka, vdobi v dar 1 lep žepni nožič na dve rezili, pri več kot 2 zavitkih se priloži vsakemu po 1 tak nožič. Za kar ne ugaja se denar takoj povrne.

Zaloga
pristnih dalmatinskih vin
lastnega pridelka kakor tudi
oljkinega olja.
Prodaja na debelo in drobno.
Franko na dom olje od 5 litrov in vino v sodčkah.
Peter G. Bervaldi
ulica Gelsi št. 1
TRST

Manufakturna trgovina
Ambrosich & Modricky
TRST - ul. Belvedere 32 - T ST
Fuštanj za krila širok 90 cm po 36, 42 novi. Fuštanj veleur od 27 novč. dalje, bel, siv in piquet fuštanj. Kotelina bela in siva. Maje, slaji in rute. Udeja od volne ali bombaža. Pregrinjala preproge za mej posteljo. Kravate, srajce za moške in ženske. Krila, nogovnice, čipke in žamet, kakor tudi raznovrstne drobnarije.

Hôtel „CENTRAL“ v Sežani.
Podpisani si časti naznanjati cenjenemu občinstvu, da je prešel **hôtel „Central“ v Sežani v njega last.**
Pri tej priliki naznanjam, da sem sobe kakor tudi restavracijo in kavarno popolnoma prenovil in preskrbel, da bodo cenjeni gosti v vsakem obziru najboljši postreženi po najnižjih cenah. — Zalogo pive, katero sem imel prej v hiši gospe Gabersček, se nahaja sedaj v mojem lastnem poslopiju. — Toči se najboljši kraški teran, belo vipavsko in istrsko vino kakor tudi vedno sveže Dreherjevo pivo. Kuhinja je vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili. Na razpolago je 20 moderno opremljenih sob; v hiši se nahaja senčnat vrt in hlev za konje.
Priporoča se udani
Anton Bevcič, lastnik.

Trgovina z manufakturnim blagom
Barriera vecchia II. - ANTON SANCIN - Barriera vecchia I.
Zaloga perla, blaga od same volne za ženske obleke, velik dohod barhanta (fuštanj), veleur in pletenin; zaloga imbotiranih in flaneliranih pogrinjal, bele in barvane srajce za moške, maje, spodnje hlače in delavske hlače; bogat izbor ovrtnikov, zapestnic in kravate. Moderen in drobnarije.
Vse po najnižjih cenah, da se ni bati konkurence.

Razpis službe.

Pri „prvi kranjski mizarski zadrugi“ v Št. Vidu pri Ljubljani registrirani zadrugi z omejeno zavezo je oddati služba

knjigovodje in poslovodje
Zahteva se vsestransko zmožnost v trgovini in knjigovodstvu, ter zmožnost slovenskega in nemškega jezika.
Oziralo se bo le na prosilec poštenega delavnega in treznega značaja.
Prednost imajo prosileci, ki imajo tudi boljo strokovno izobrazbo v mizarski obrti.
Primerno dobra plača po dogovoru.
Prošnje, podprte s spričevali dosejanega službovanja, itd. je vložiti pri »Zadružni zvezi« v Ljubljani do 30. aprila t. l.

M. SALARINI
v ulici Ponte della Fabbra št. 2
(Vogal ul. Torrente.)
Pomlad! Poletje!
Zaloga oblek in površnikov za gospe, dečke in otroke, velik izbor platnene obleke in kostumov, raznovrstne jope ter rumena in modra obleka za delavce.
Nov dohod blaga za obleke po meri, koje se izvrše točno in hitro po zelo nizkih cenah.
Na deželo vzorci brezplačno in franko.
PODRUŽNICA:
„ALLA CITTA DI LONDRA“
ul. Poste nuove št. 5. (vogal ul. Torre bianca)

Alma bar. Veczay
v Gradcu izjavlja:
zelo učinkujoče in izbornega okusa je
železnato vino
G. PICCOLIJA, dvornega založnika Nj. Svetosti in lekarja v Ljubljani.
Polliterska steklenica velja 2 kroni in se vnanja naročila točno izvrše.

Alma bar. Veczay
v Gradcu izjavlja:
zelo učinkujoče in izbornega okusa je
železnato vino
G. PICCOLIJA, dvornega založnika Nj. Svetosti in lekarja v Ljubljani.
Polliterska steklenica velja 2 kroni in se vnanja naročila točno izvrše.

Kdor se hoče dobro in z veliko ekonomijo obleči, naj se poda v **prodajalnico izgotovljenih oblek I. FARCHI Barriera vecchia 5** kjer se vsaki dan izdeluje obleka v lastni krojačnici.

Kdor se hoče dobro in z veliko ekonomijo obleči, naj se poda v **prodajalnico izgotovljenih oblek I. FARCHI Barriera vecchia 5** kjer se vsaki dan izdeluje obleka v lastni krojačnici.

MALA OZNANILA

Tomasoni Ulisse
Trst slikar-dekorater.
Sprejema dela na deželi. Dekoracije sob s papirjem. Slikanje sob in napisov v vseh slogih in na vse načine. Porenjen les in marmor. Barvanje pohištva, podov itd. Vse po zmeranih cenah, točno in hitro. — Delavnica: ulica Ugo Foscolo št. 19.

Prodajalnice jestvin
založeno z vedno svežim blagom I. vrste kakor: kavo vseh vrst, sladkorja, olja, mila, kisa, testenin, moke, otrobov itd. priporoča svojim rojakom udani
Počkaj Ivan
ul. PETRONIO 2 (vogal ul. S. F.)

Drag. Schönberger TRST
ul. S. Caterina 11, II
civilna krojačnica
Naročbe in plačila po dogovoru
Vsaka obleka se izgotovi v 24 ur.

Iv. Kopač
svečar v Gorici
priporoča priznato najboljšo in najcenejšo
♦ voščene sveče ♦
Cenik brezplačno in franko

NOVO PEKARNO IN SLADČIČARNO pri Sv. Jakobu
Istrska ulica 13 (travena sl. šole).
Vedno svež kruh. Pošiljanje na dom. Sprejema naročila in domači kruh v pecivo. Pestrežba točna.
Benedikt Suban

Prva trž. brusilnica
na električno moč
Gualtiero Cozzio
Passo S. Giovanni št. 2 (vogal ulice Torrente nasproti kavarni Chiozza izvršuje vsakourstno brušenje in poliranje. Ima tudi v zalogi vsakovrstne nože itd.

PEKARNA Alojzij Gul
TRST - ul. Caserma 17 - TRST
nasproti trgovinski kavarni priporoča v vsakem času svež kruh, sladčice itd. itd. Sprejemanje domačega kruha v pecivo.
Prodaja moko prvih mlinov. Pošiljanje na dom.

Ivan Jančar
tehn. konces. zobozdravnik
TRST ul. Torrente 32 II. n.
Delavnica za umetno zobovje. Izvršuje popolno zobovje iz kačuka ali zlata po francoskem sestavu. Poprave v 2 urah.
Cene zmerne.
Sprejema od 8—6 pop.

Nova zaloga
ovsa in sena na debelo in drobno M. vd. Zerquenič ul. Pierluigi di Palestrina (prej ul. delle Acque) vogal ul. Coroneo.

PH. MAYFARTH & Co.
tovarna za poljedelske in vinske stroje, DUNAJ, II. TABORSTRASSE št. 71.
Odlikovani v vseh državah sveta z nad 530 zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajnami.
Cenik: z mnogostevilnimi pohvalnimi pismi brezplačno.
Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsodi kjer nismo zastopani.

Tovarna kisa
Bruschina & Hrovath
Trst - Riva Grumula 6
Zaloga vinskega kisa in specialnih kisov.
Konkurenčne cene.

PH. MAYFARTH & Co.
tovarna za poljedelske in vinske stroje, DUNAJ, II. TABORSTRASSE št. 71.
Odlikovani v vseh državah sveta z nad 530 zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajnami.
Cenik: z mnogostevilnimi pohvalnimi pismi brezplačno.
Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsodi kjer nismo zastopani.

Najboljše STISKALNICE ZA GROZDJE IN OLJKE
so naše stiskalnice „ERGOLE“
najnovejšega in najboljšega sestava z dvojno in nepretrgano pritiskalno močjo: z jamčeno najboljšo delovanje, ki prekaša vse druge stiskalnice.
HIDRAVLICNA STISKALNICA.
Najboljše avtomatično patentovane litne brizgalnice, ki delujejo same od sebe, ne da bi jih bilo treba goniti.
„Syphonia“ plugi, stroji, za grozdje, sadje in oljke, mlin za miti grozdje. Plugji za vinograde. Stroji za sušenje sadja in drugih vegetalnih, življenskih in mineralnih pridelkov. Stiskalnice za seno, slamo itd. na roko. Mlatilnice za žlta, čistilnice, rešetalnice. — Slamoreznica, ročni mlin za žito v raznih velikostih in vsi drugi stroji za poljedelstvo.
Izdelujejo in pošiljajo na jamstvo kot posebno najnovejšega izbornega uresničeneja, najbolj pripoznanega in odkli. sestava.
PH. MAYFARTH & Co.
tovarna za poljedelske in vinske stroje, DUNAJ, II. TABORSTRASSE št. 71.
Odlikovani v vseh državah sveta z nad 530 zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajnami.
Cenik: z mnogostevilnimi pohvalnimi pismi brezplačno.
Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsodi kjer nismo zastopani.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZAHTEVAH
KATALOGI BREZPLAČNO.

Velikanski izbor
izgotovljenih moških oblek
od K 20 — do 50 —, specialiteta črne od K 30 — do 50 — Kostumi od platna ali sukna za otroke od K 3 — do 7 —. Velik izbor hlač od K 4 — do 15 —, delavskih hlač po 2 40.
Posebnost: delavske hlače iz tako zvane hudičeve kože K 4 —. Srajce bele ali od satena, kretona, spodnje srajce itd. itd.
Cene brez konkurence.
TRST, ulica Arcata št. 9 (vogal ulice Sapone).

Usaka dama
prihrani mnogo denarja, ako se služi pri kupovanju manifik. blaga pri tvrdki
FERDO TONERN, ul. poste 1 - Trst
Otvoritev bo 1. aprila t. l. Izvadeh cenika:
Lawn Tennis flanela, meter po . . . 12 nč. voile de Laine meter po . . . 30 nč.
perkal, dober, meter po . . . 16 „ svila monseline v najnovejših risanjih, meter po . . . 38 „
I. vrste 80 cm širok pristne barve 25 „
— Blago od volne za ženske obleke v največji izbori. —
Tapeti iz Smirne, 3 metre dolgi in 2 široki gl. 6.90. Preproge orientalske in ščipk najnovejše dela meter od 20 novčičev više. — Garniture za posteljo in mizo od gold. 5 više.
Cenjene dame se naprošajo, da si blagovole ogledati blago.
FERDO TONERN iz Ljubljane.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.
Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„Slavija“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 29.217.694/46 K, izplačane odškodnine: 78.324.623/17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkrajnjeje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občokristne namene.